

Valsts izglītības satura centrs

Metodiski ieteikumi tautas dejas interesešu izglītības programmas veidošanai un īstenošanai

2016

I. Ievads – programmas aktualitāte

Bērnu tautas deju kolektīvu kustība Latvijā ir vērsta uz mērķtiecīgu un kvalitatīvu māksliniecisku rezultātu – Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem, kas ir rezultējošs pasākums kolektīvu radošajā un mākslinieciskajā darbībā tautas deju jomā, kā arī nozīmīgākais kultūras notikums bērniem un jauniešiem Latvijā, jo stiprina saikni ar ilggadējām kultūrvēsturiskajām tautas tradīcijām un sekmē to pēctecību.

Programmu “Tautas dejas” īstenojot, tiek akcentēts vērtībizglītības aspekts. Audzēkņi kopj tikumus, apgūst kultūras vērtības un mantojumu, iesaistās kultūrvides veidošanā. Vienlaikus audzēkņi gūst radošās darbības pieredzi, attīsta kritisko spriestspēju, pilnveido daudzveidīgas karjeras vadības prasmes, t.sk., komunikācijas un sadarbības prasmes, laika plānošanu, sevis disciplinēšanu, publiskas uzstāšanās prasmes.

II. Programmas īstenošanas mērķi:

- 2.1. Veicināt audzēkņu harmoniskas, radošas un pilsoniski aktīvas personības pilnveidi;
- 2.2. Veidot audzēkņu interesi par dejas mākslu, izkopt viņu spējas un talantu;
- 2.3. Stiprināt audzēkņu nacionālo un valstisko identitāti un veidot cieņu pret citu tautu kultūru;
- 2.4. Veidot izpratni par Latvijas kultūras vērtību un tradīciju saglabāšanu, kopšanu un attīstību, tostarp latviešu kultūras fenomenu pasaules kultūras vērtību kontekstā – Dziesmu un deju svētkiem.

III. Programmas īstenošanas uzdevumi:

- 3.1. Radīt iespējas audzēkņiem radošai pašizpaušmei un spēju izkopšanai kustību, deju un skatuves kultūras jomā;
- 3.2. Veidot fiziski, garīgi un emocionāli vienotu personību;
- 3.3. Veidot daudzveidīgas prasmes un iemaņas, audzēkņiem darbojoties kolektīvā;
- 3.4. Sekmēt dažādu dejas žanru apmācību un apgūšanu;
- 3.5. Veicināt sadarbību un pieredzes apmaiņu starp novada/pilsētas, valsts un ārvalstu deju kolektīviem;
- 3.6. Apgūt tautas deju repertuāru, gatavojoties XII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem 2020.gadā.

IV. Programmas īstenošanas plāns

4.1. Programmas īstenošanas nosacījumi:

4.1.1. programmas īstenošanas mērķauditorijas vecuma grupas:

- pirmsskolas vecums (līdz 7 gadu vecumam);
- sākumskolas vecums (7-10 gadi jeb 1.-2.klase, 3.-4.klase);
- pamatskola vecums (11-15 gadi jeb 5.-6.klase, 7.-9.klase);
- vidusskolas vecums (16-19 gadi jeb 10.-12.klase).

4.1.2. programmas īstenošanas mērķauditorijas raksturojums:

- ikviens bērns un jauniešs, kas vēlas attīstīt un pilnveidot sevi dejas mākslā;
- dejas un kustību mākslā talantīgi bērni un jaunieši;
- bērni un jaunieši ar speciālām vajadzībām;
- sociālās riska grupas bērni un jaunieši.

4.2. Programmas īstenošanas laiks:

4.2.1. programmas īstenošanas laiks nav īsāks par vienu gadu;

4.2.2. programmas īstenošanas pilnais laiks atbilst sešiem mācību gadiem;

- 4.2.3. sagatavošanās periods XII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem (Svētki):
- iespēju robežās dalība ikgadējā tautas deju festivālā “Latvju bērni danci veda”;
  - iespēju robežās dalība ikgadējā jaunrades deju konkursā “Mēs un deja”;
  - 2018./2019.mācību gads – Svētku tautas deju repertuāra apguve un dalība pilsētu/novadu tautas deju kolektīvu skatēs;
  - 2019./2020.mācību gads – Svētku tautas deju repertuāra apguve, dalība tautas deju kolektīvu atlases skatēs un Svētkos.
- 4.3. Programmas īstenošanas darba formas:
- 4.3.1. grupas forma - deju kopa, deju grupa, deju pulciņš, deju studija, deju kolektīvs;
- 4.3.2. darba forma – praktiskās nodarbības;
- 4.3.3. darba atskaites forma – koncerts, skate, festivāls, Svētki un citas ar programmas īstenošanu saistītas formas;
- 4.3.4. papildus darba forma – nometne, radošā darbnīca u.c.;
- 4.3.5. dalībnieku komplektēšana – bērnu un jauniešu skaits programmā nav mazāks par 16;
- 4.3.6. nodarbību skaits nedēļā:
- 4 (četras) līdz 10 (desmit) mācību stundas vienai grupai. Stundu skaits ir atkarīgs no vecuma grupas un programmas specifiskajiem nosacījumiem. Stundu skaitā ietilpst arī koncertdarbība un ar kolektīva darbību saistītais organizatoriskais darbs;
  - vienas nodarbības ilgums – 40 minūtes, starpbrīža ilgums – 5 minūtes, ko ieskaita nodarbības laikā;
  - pirmsskolas vecuma bērniem vienas nodarbības ilgums ir 30 minūtes, starpbrīža ilgums – 10 minūtes, ko ieskaita nodarbības laikā.
- 4.3.7. Programmas īstenošanas tematiskais plānojums (pielikums).

V. Programmas īstenošanas plānotie rezultāti:

- 5.1. Veicināta audzēkņu personības harmoniska attīstība;
- 5.2. Iegūtas zināšanas un izkoptas spējas un prasmes dažādos deju žanros, dažādu tautu kultūrā;
- 5.3. Iegūtas zināšanas un izkoptas spējas un prasmes skatuves kultūrā un tautas tērpa valkāšanā;
- 5.4. Izkopta latviešu kultūras identitātes apziņa, iepazītas un apzinātas tautas tradīcijas;
- 5.5. Iegūta radošas darbības pieredze, sekmēta pilsoniskā aktivitāte un līdzdalība;
- 5.6. Radīta motivācija un sasniegts mākslinieciskais līmenis, lai piedalītos XII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos.

VI. Programmas īstenošanai nepieciešamie resursi:

6. Programmas īstenošanai nepieciešamie pamatresursi:
- 6.1. programmā iesaistīto pedagoģisko darbinieku (pulciņa skolotāja, koncertmeistara) darba samaksas nodrošinājums;
- 6.2. praktisko nodarbību telpa – ne mazāka kā 60 m²;
- 6.3. deju nodarbībām atbilstošs grīdas segums un ventilācija;
- 6.4. klavieres;
- 6.5. mūzikas atskaņošanas aparatūra;
- 6.6. rekvizīti un dekorācijas programmas realizēšanai;
- 6.7. koncertdarbībai nepieciešami tautas tērpi/ skatuves tērpi.

Tautas dejas interešu izglītības programmas tematiskais plānojums

N.p.k.	Nodarbību tēma	1. apmācību gads	2. apmācību gads	3. apmācību gads	4. apmācību gads	5. apmācību gads	6. apmācību gads	Stundu skaits
		Pirmskolas vecums	1.-2.klase	3.-4.klase	5.-6.klase	7.-9.klase	10.-12. klase	
1.	Ritmikas vingrinājumi	+	+	+				
2.	Latviešu deja	+	+	+	+	+	+	
3.	Klasiskās dejas pamati			+	+	+	+	
4.	Improvizācijas māksla	+	+	+				
5.	Netradicionālā deja			+	+	+	+	
6.	Citu tautu dejas				+	+	+	
7.	Tautas tērps, tā nēsāšanas principi un skatuves kultūra	+	+	+	+	+	+	

Piezīmes:

1. Programmas īstenošanas gads var nesakrist ar tās dalībnieku vecumu grupu, ja programmu sāk īstenot vēlāk, ne mācību gada sākumā.
2. Stundu skaits ir ierakstāms atbilstoši piešķirtajai tarifkācijai un grupas (pulciņa) specifikai.

Valsts izglītības satura centra
 Interesešu izglītības un audzināšanas darba nodaļas
 vecākā referente Ilze Mažāne
 67350810